

AB'DE KREDİ KARTLARI SAHTEKARLIĞI

Tekniğin gelişmesi, insanları daha rahat bir yaşama kavuşturmasının yanında, yeni bir takım rahatsızlıklara da sebebiyet vermektedir. Özellikle internet kullanımının getirdiği rahatlık yanında belli suçların işlenmesine de olanak sağlamıştır.

İnsanların üzerinde nakit para taşımalarının bazı tehlikeli suçlara imkan sağlaması nedeniyle, ödeme vasıtası olarak kağıt para ya da madeni para bir yana bırakılmış, kredi kartı ve banka kartlarıyla ödemeler yapılmak istenmiştir. Özellikle 70 ila 80'li yıllar arasında bankalar önünde yağma suçlarının çoğalması üzerine, banka hesaplarına para yatırılarak, banka kartları vasıtasıyla ücretlerin ödenmesi, o zamanın iktidarları tarafından emredilmiştir. Bu önleme rağmen, bu kez, kredi kartları ve banka kartları üzerinde sahtekarlık olayları büyük bir sürat ile artmıştır.

Banka kartları ve kredi kartlarında yapılan sahtekarlıklar, herşeyden önce bizlerin özel verilerine girilmek suretiyle gerçekleştirilebilmektedir. Parmak izi gibi bize ait olan vergi numarası, sosyal sigorta numarası, bankalardaki hesap numaraları, kredi kartı numaraları ve hatta telefon kart numaraları özel verilerimiz ile kullanılmaktadır. Bu bilgiler, kötü ellere düştüğünde, büyük zararlara maruz kalabileceğimiz ve zarara uğrayacağımız haller de gündeme gelmektedir.

Yurtdışında olduğu gibi ülkemizde de, birçok kişi kendi haberleri olmadan, bankalarındaki hesaplardan ya da diğer mali paraların çekildiğine şahit olunmaktadır. Suç teşkil eden bu haller, sahte bir kredi kartının imali, sahte olmayan bir kartın tahrif edilmesi şeklinde gerçekleşmektedir. Bunlar yapılırken de kişisel verilerin ele geçirilerek kullanılması da sözkonusudur.

Yalnızca kredi kartının haksız bir şekilde kullanılması yanında, bu kişisel veriler ile kredi kartı çıkarmak suretiyle büyük zararlara uğratılmakta, ev, vasıta satın alınabilmekte, ve hatta yargılanmakta olan kişiler bu kişisel verileri kullanarak haklarında verilen hükmün infazından kurtulabilmektedirler. Bu suçların mağdurları, fail sıfatını alarak, toplumda da itibar kaybına uğramaktadırlar.

Birçok kişi, kişisel bilgilerin kolaylıkla ele geçtiğini bilmezler. Bunun için evin içine girip hırsızlık yapmaya gerek yoktur. Sözelimi, tekniğin gelişmesi üzerine birçok kişi ortaya çıkan aletler ile bir “showder surfing” taramalar yaparak sizleri yakından takip edebilir, telefon ettiğiniz vakit telefon kartı numaranızı, kredi kartı numaranızı elde edebilir, ya da araba kiralamak için, otel rezervasyonu yapmak için, e-commerce denen alış-veriş yapmak istediğimiz zaman verdiğimiz kredi kartı numarasını ele geçirebilir.

Ayrıca, otellerde veya evlerde çöpe atılan kredi kartı sliplerinin araştırılması sonucunda kredi kartlarının veya banka hesap ekstrelerini ele geçirmek suretiyle sizlerin adına yeni kredi kartları düzenleyebilirler. Bu arada posta vasıtasıyla yollanılan kredi kartları, zarfı yırtmadan mahir bir şekilde açılmak suretiyle haberiniz olmadan kullanılabilirler.

İşte son yıllarda internet, suçlular için verimli bir alan olarak ortaya çıkmıştır. İstanbul’da oturan bir kimse, Brezilya’da külliyetli miktarda yapılmış olan bir alış,verişin faturasını ödemek zorunda kalabilir.

Kredi kartları ve banka kartlarının sahteciliğe, kötüye kullanılmasına, çalıntı ve tahrif edilmiş kredi kartlarının kullanılmasına karşı mücadele tüm üye ülkelerde sürdürölmektedir.

1- Amerika Birleşik Devletleri’nde 1998 yılında yapılan bir Kanuna göre (Identity Theft and Assumption Deterrence Act.), bu alan özellikle düzenlenmiş ve suç tipleri tanımları ortaya konmuştur. Hukuka aykırı bir faaliyet için bilerek bir başka kimsenin hüviyetini kullanmak ya da başkasına vermek Federal bir suç olarak öngörölmüştür. Bu suç karşılığında 15 yıl hapis cezası ve para cezası öngörölmektedir. Başkasının hüviyetinin kullanılması suçunun yanında bu eylem, hırsızlık veya dolandırıcılık suçlarının da oluşmasında rol oynatmaktadır. Kredi kartı sahteciliği, bilgisayar sahteciliği, mali kuruluşlar sahteciliği suç olarak değişik kanunlarda öngörölmüştür. Bu eylemlerin yapılması bazı hallerde 30 yıl hapis cezası ve para cezası olarak karşılanmaktadır.

Okyanusun batı yakasında hal böyle olmakla birlikte, doğu yakasında da aşaağ yukarı aynı eylemlerin yasaklanarak, kredi kartı, banka kartı sahiplerinin korunması amaçlanmıştır. Bununla beraber, Avrupa Birliği sisteminin Amerikan Hukuk

Sistemi'nden farklı olması, birliği meydana getiren Üye Devletlerin milli hukuklarının değişik esaslara dayanması sonucu bu suçlarla mücadele için Komisyon tarafından bir çerçeve kararın alınması öngörölmüştür. Bu çerçeve karar adeta bütün üye ülkelere örnek olarak verilen ve düzenlemeleri bu örneklere göre yapılmasını öngören direktiflerdir.

“Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanun Tasarısı Taslağı” genel gerekçesinde, Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine ilişkin Türkiye Ulusal programında Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından, Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanun Tasarısı hazırlanacağı, Banka Kartları ve Kredi kartlarının çıkarılması ve kullanılması ile ilgili esasların düzenleneceğinin öngöröldüğü ifadeleri yer almaktadır.

Gerekçede ayrıca, “Taslağın, kart hamili ile kart çıkarılan kuruluşlar arasındaki ilişkileri düzenleyen 17 Kasım 1998 tarih, 88/590/EEC sayılı Avrupa Birliği Komisyonu Tavsiye Kararları”na uyumlu olarak yapılacağı belirtilmiştir.

Bununla beraber yollama yapılan Komisyon Tavsiye kararında, Kredi kartları ve banka kartları sahtekarlığı ve dolandırıcılık suçunun konusu olmalarını ele alan herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Diğer yandan, Avrupa Birliği, suçun önlenmesi için üye devletler arasında işbirliğine yardımcı olmak amacıyla Konseyin 28 Mayıs 2001 tarihli ve 200/427/JAİ sayılı çerçeve kararı ile “Suçun Önlenmesine Dair Avrupa Ağı” kurulmuştur. (Re’sen European Pau la Prevention du Crime) [REPC]¹

2001 sayılı çerçeve kararı, Avrupa Konseyi’nin daha önceki tarihlerde yaptığı çalışmaların bir sonucu olarak alınmıştır.

Konsey, 1996 yılında Stockholm, 1997 yılında Nordwick, 1998 yılında Londra’da yapılan toplantılarda, suçun önlenmesi için Avrupa çapında bir stratejinin geliştirilmesi için fikir geliştirmişlerdir. Üye devletler, suçun önlenmesi için, karşılıklı bilgi alışverişini öngören bir sistem kurulması konusunda anlaşmışlardır.

¹ Kocasakal 216.

Bu alanda söz konusu çerçeve kararının 14. Maddesi hükmüne dayanarak, “Nakit dışında kalan ödeme vasıtaları sahtekarlığı ve dolandırıcılık ile mücadele” etmek üzere bir Komisyon kurulmuştur. [SEC (2004) 532]

İşbu Komisyon, üye devletleri, 28 Mayıs 2001 tarihli kararda yer alan hususları karşılamak üzere yeni tedbirler almağa davet etmiş, 3 Haziran 2003 tarihine kadar, alınan tedbirlerin Komisyona ulaştırılmasını istemiştir.

Belirtmek gerekir, 3.6.2003 tarihinde Komisyona hiçbir bilgi üye devletler tarafından bildirilmemiştir. Bunun üzerine Komisyon, bu evrede kaleme alınacak bir Rapor’un haklı olarak, anlamsız olacağı düşüncesi ile, üye devletlerden cevap gelene kadar Raporunu ertelemiştir.

Gerçekte, “Çerçeve Kararın” asıl amacı, Avrupa Birliği içinde “nakit dışında kalan ödeme vasıtalarını, sahtekarlık ve dolandırıcılık suçlarına karşı koruyan, bir ceza sistemi yaratmaktır.

Bu sistem içinde suç tariflerinin ve bu tariflerin ihlali halinde uygulanacak yaptırımların homogenliği gerçekleştirilmek istenmektedir.

Üye devletlerin milli hukuklarında bu yolda değişiklikler yapmaları yanında, milli yargılama yetkisi gibi, yardımcı kuralların yasalaştırılması istenmiştir.

Çerçeve kararın 2, 3 ve 4. Maddeleri uyarınca, üye devletler, sahtekarlık ve dolandırıcılık suçlarının, açık, anlaşılabilir tariflerini yapmak ve müeyyideleri koymak yükümlülüğü altındadır.

Bir başka deyişle üye devletler Milli Hukukunda yer alan hükümleri nakit dışında kalan ödeme vasıtalarını Dolandırıcılık ve Sahtekarlığa karşı koruyan tedbirleri, tüm birlik içinde uygulanabilir şekilde almak istenmiştir.

Çerçeve kararı içeriğine göre üye ülkelerin:

1- Önce, “nakit dışında kalan” ödeme vasıtalarını tesbit etmeleri gerekmektedir.

Bu vasıtalar, banknot, kağıt ve madeni para, buna mümasil olacak mali kuruluşlar tarafından çıkarılan kartlar, seyahat çekleri dışında kalan tüm ödeme

vasıtalarını kapsamaktadır. Bunlar temel olacak, Banka Kartları, Kredi Kartları, Avro çekler, çekler olarak sıralanabilmektedir. [Madde 1 (a)]

İkinci olarak, “Bü_____ Mali Çıkarlarının Korunmasına Dair Konvansiyona uygun olarak, Tüzel kişilerin sorumluluklarının tesbit edilmesi gerekmektedir. Bu, özellikle örgütlü suçların bu alandaki çalışmalarının önlenmesi için, önem taşımaktadır.

Tüzel kişiler hakkında sorumluluğun düzenlenmesi, milli hakka göre kamu tüzel kişileri dışında kalan Özel Hukuk tüzel kişileri hakkında yapılması öngörülmektedir.

2- Çerçeve kararının 2. Maddesi, Üye devletlerin ödeme vasıtalarına ilişkin suç teşkil eden halleri ceza kanunlarında yer almalarını ve tariflerinin yapılmasını öngörmektedir:

Bu konuyla ilgili olarak bazı tanımlar verilmektedir.

a) Ödeme vasıtalarının çalıntı ya da başka bir yolla kanuna aykırı bir şekilde elde edilmesi;

b) Tamamen sahte kredi kartlarının üretilmesi ya da sahib olan kartlar üzerinde tahrifat yapılarak hileli bir şekilde kullanılması;

c) Sahte olarak üretilmiş ya da üzerinde tahrifat yapılmış kartların kabul edilmesi, şahşı, nakledilmesi, çalıntı bir ödeme vasıtasının 3. kişiler tarafından kullanılmasının sağlanması;

d) Sahte ve tahrifat yapılmış ödeme vasıtalarının, dolandırıcılık suçunun işlenmesinde kullanılması

suç teşkil eden ve cezalandırılmaları öngörülen eylemler olarak kabuledilmektedir.

3- Bilgisayarın kullanılmasına bağlı suçlar:

Bir paranın ya da mali bir değerin kanunsuz olarak, kendi ya da 3. Şahıs hesabına ekonomik bir kazanç sağlamak amacıyla;

- Kişisel verilerin, bilgisayar sistemine ithal edilmesi, değiştirilmesi, silinmesi, ortadan kaldırılması;
- Bir bilişim sisteminin bozulmasını sağlamak suretiyle ulaşılması,

Bilirkişinin sisteminin kötüye kullanılması olarak kabul edilmiştir.

Bu eylemler kasten yapılması halinde suç teşekkül etmektedir.

Suçlar ile ilgili olan özel olarak yapılan donatımlar [Madde 2 (b)]

- Yukarıda belirtilen suçların işlenmeleri için her türlü, alet ve programını veya diğer bir çeşit özel olarak yapılan vasıtaları,
- Bilişimin sistemini kullanarak işlenen suçlarda kullanılan logiciellerin üretmek, almak, satmak ya da 3. şahısların kullanılmasına bırakmak suç teşkil eden diğer eylemler olarak öngörülmüştür.

İştirak, teşvik ve teşebbüs

Çerçeve kararının 5. Maddesi, kararda sıralanan suçlar ile ilgili olarak kişisel ceza sorumluluğu ve bu suçlara teşebbüs hallerini düzenleyen hükümlerin konulmasını üye devletlere bırakmıştır. Söz konusu suçların işlenmesine bilfiil katılan, teşvik edenlerin belli cezalar ile cezalandırılmaları üye devletlerden istenmektedir.

Müeyyide (Yaptırım)

Üye devletler, gerekli önlemleri alarak, etkili olan örnek ceza yaptırımlarını, işlenen eylemle uygun orantılı olarak ceza yaptırımını tesbit etmekte görevlendirilmişlerdir.

Bu ceza, vahim olaylarda hüriyeti bağlayıcı, suçlarının iadesine olanak sağlayan bir ceza olabilecektir. Para cezaları da tek başına, hapis cezasına bir alternatif olarak ya da hapis cezası ile birlikte hükmedilebilecektir.

Yaptırımın tesbiti, üye devletlerin hukuki gelenekleri, içtihatları, hukuki müktesebatları gözönüne alınarak tesbit edilecektir.

Tüzel Kişilerin Sorumlulukları

Yukarıda temas ettiğimiz suçları doğrudan işleyen, başkalarını bu suçların işlenmesine teşvik eden kişi, bir hükmi şahsın temsilcisi, karar alan üst düzey yöneticisi ya da tüzel kişi içinde kontrol görevini yüklenmiş ise ve mensup olduğu tüzel kişinin yararına bu eylemleri gerçekleştirmiş olduğu kaptanan hallerde tüzel kişinin cezai sorumluluğu da söz konusu olacaktır.

Diğer yandan Birliği üye devletlerin bazılarında Hukuk Sistemlerinde Tüzel Kişilerin cezai sorumluluğu yer almamaktadır. Bu nedenle çerçeve kararının 8 maddesi bu konuda üye devletleri serbest bırakarak, en azından bir tedbirin uygulanması istenmektedir.

Avrupa Topluluğunun mali çıkarlarının korunmasına dair Konvansiyon'a (27.09.1996) ek protokol (Haziran 1997) kararının aklanması suçu için, tüzel kişilerin ceza sorumluluğunu kabul etmiş, suçtan elde edilen yararlar müsaderesini de ön görmüştür.

Banka kartları ve kredi kartları sahtecilik ve dolandırıcılık suçlarını çoğu kez uluslararası alanda işlendikleri gözönünde tutularak etkili bir mücadeleyi sağlamak için Mahkemelerin yetkileri ve suçluların iadesi ile ilgili kuralların, faillerin ceza kovuşturmasından kaçmalarını önlemesi bakımından mümkün olduğu kadar açık olması aranmaktadır.

Yer itibarıyla Yetki Kuralları;

(a) Failin vatandaşlığına bakılmaksızın, suç tamamen ya da kısmen bir devletin ülkesinde işlenmiş ise, o devlet mahkemeleri yetkili;

(b) Fail devletin vatandaşı ise suçun işlendiği yere bakılmaksızın (lex loci delicti) o devletin Mahkemeleri yer itibari ile yetkilidir,

(c) Suç bir tüzel kişi çıkarına işlenmişse, Tüzel kişinin merkezinin bulunduğu yer mahkemesi yetkili oldukları öngörülmüştür.

Yukarıda temel esaslarını belirttiğimiz, nakit dışında ödeme vasıtaları sahtekarlığı ve dolandırıcılıkla mücadeleyi amaçlayan, Çerçeve kararının üye devletler uyumu yasaları ile mevzuatlarına almışlardır.

Beş üye devlet (Fransa, İtalya, Almanya, İsveç ve Birleşik Krallık) hukuk sistemleri, açık bir şekilde, bu vasıtaları almak, satmak ya da üçüncü kişilerin kullanımına bırakmak hallerini suç olarak öngörmüştür. Buna paralel olarak Alman Hukuku da, ödeme vasıtalarını çalınmış, tahrif edilmiş, sahte olan ya da çalıntı ve kanunsuz bir şekilde elde edilmiş olan ödeme vasıtalarının kullanılmasını da suç olarak kabul etmiştir.

Bu devletlerin hukuk sistemleri, banka kartları ve kredi kartları yanında Euro çekleri de katmıştır. İştirak bakımından Alman Hukuku, Kararın 2'inci maddesinin (c) bendinde yer alan suçun işlenmiş olduğunu öngörmektedir ve cezalar da ona göre tayin edilmiştir. Diğer ülkelerde ise, kararın 2'inci maddesinin (c) bendinde yer alan suçları geniş tabirlerle ifade ederek cezalandırılmıştır. Mesela İsveç Hukuku'nda bu eylem, ödeme vasıtalarının ele geçmesine yardım etmek şeklinde belirtilmiştir. Fransız, İtalyan, İrlanda, İsveç ve İngiliz Hukuk Sistemleri, sahte ya da tahrif edilmiş bir ödeme vasıtasını dolandırıcılık amacıyla elinde bulundurmamayı, suçun maddi unsuru olarak görmektedir. Üye devletlerin büyük bir kısmı, açık bir şekilde elde etme ile bulundurma arasındaki farkı mevzuatlarına taşımıştır. Sözelimi İspanyol Hukuku elde bulundurmamayı suçun maddi unsuru olarak görmemektedir. Buna karşılık Hollanda Hukuku elde etmeyi ve elde bulundurmamayı öngören bir hükmü Ceza Kanununa ithal etmeyi (226/2) amaçlamıştır. Şu anda, bu Kanun tasarı halindedir.

Üye devletlerin büyük bir kısmı, aşağı yukarı tamamı, para dışında kalan sahte ödeme vasıtalarını, dolandırıcılık teşkil edecek şekilde kullanılmasını suç haline getirmiştir. Bu ülkelerden bazıları, sahte ödeme vasıtalarının hileli bir şekilde kullanılmasını dolandırıcılık olarak öngörmüş ve genel dolandırıcılık suçuyla ilgili hükümlerle cezalandırma yolunu seçmişlerdir. Sözelimi, Fransa'da (Escroquerie), İspanya'da (Estafa), Almanya'da (betruk) ve İtalya'da (Truffa) olarak öngörülen, genel olarak dolandırıcılık suçlarını tanımlayan haller içine sokulmuştur.

İtalyan Ceza Kanunu, banka kredi kartlarının hileli şekilde kullanılmasını öngören bir hükme de sahiptir. Keza, Finlandiya Ceza Kanunu, sahte ödeme

vasıtaları kullanarak hileli hareketler yapılmasını özel bir madde ile cezalandırmıştır. İsveç Ceza Kanunu, hileli kullanımlara yer vermemiştir.

Üye devletlerin bazıları, kendi Ceza Kanunlarında yer alan hükümlerin, çerçeve kararda yer alan hususları da kapsadığı inancındadır.

Bilişimin kullanılmasına ilişkin suçlar, Fransa, Finlandiya, Almanya, İrlanda, İtalya, İspanya ve Birleşik Krallık Hukuk Sistemlerinde bileşim yolu ile işlenen suçları cezalandıran hükümlere sahiptirler ve bu ülkeler, bu suçları önleyecek etkili yaptırımları da öngörmektedir. Özellikle Fransız, Finlandiya ve İrlanda Hukuk Sistemlerinde, sahteciliğin geniş bir tanımı içinde, bileşim suçları cezalandırılmaktadır. Buna karşılık İsveç Ceza Kanunu'nda bu yolda herhangi bir hüküm yoktur.

Özel donatımlara ilişkin suçlara gelince, Fransız, Fin, Alman, İtalyan, İspanyol ve İngiliz Kanunlarında bu halleri cezalandıran hükümler mevcuttur. Buna karşılık İrlanda ve İspanya gibi devletlerin hukuk sistemlerinde, geniş bir kavram altında bu eylemlerin cezalandırılmaları gerçekleştirilmektedir.

Bu gibi eylemlere öngörülen cezalar açısından meseleye baktığımızda, hürriyeti bağlayıcı cezaların uygulandığı, Fransız, Alman, İrlanda, İtalyan ve İsveç hukuk sistemlerini, bu suçları işleyen kişilerin iadesini sağlayacak şekilde düzenledikleri tesbit edilebilmektedir. 8 üye devlet, çerçeve kararın 2'inci maddesinde yer alan suçlar için, hürriyeti bağlayıcı ceza öngörmüştür. Sözgelimi Fransız hukuk sisteminde, hileli bir şekilde kullanmak, sahtecilik yapmak ve bunları kabul etmek suçları için 7 yıl hapis cezası öngörülmektedir. İtalya'da ise bu ceza maksimum 8 yıldır. Almanya ve İrlanda da ise 10 yıl olarak tesbit edilmiştir. Hollanda'da 7 yıl, İspanya'da 8 ila 12 yıl, İsveç'de de 10 yıl olarak, İngiltere'de ise 10 yıl öngörülmektedir.

Üye devletlerin büyük bir çoğunluğunda, sadece hürriyeti bağlayıcı ceza öngörülmesine rağmen, diğer ülkelerde hürriyeti bağlayıcı cezanın yanında para cezasına da yer verilmiştir. Fransız hukuk sisteminde hapis cezasının yanında para cezası, İtalyan, İrlanda ve Hollanda Ceza Kanunları'nda hapis ve para cezası arasında alternatifli cezanın hükmedilebileceği, ya da her ikisinin de birlikte hükmedileceği görülmektedir.

Fin ve Alman Ceza Kanunları, hapis ve para cezaları arasında bir tercih yapma hakkını hakime bırakmakta, ancak Çerçeve Kararı'nın 2'inci maddesinde öngörülen suçlar için para cezası değişken olup, 750 Bin Euro'ya kadar çıkan bir para cezası yer almaktadır.

Üye Devletlerin büyük bir kısmında para cezaları, evvelce tesbit edilen klasik para cezası sisteminden uzaklaşarak, gün para cezası şeklinde düzenlenmiştir. Bilindiği gibi gün para cezası, kişinin sosyal ve ekonomik durumuna göre tesbit edilmektedir. Gün para cezasında genel olarak en alt 5 gün ve daha azından başlamaktadır. Buna yegane istisna, gün para cezasının en alt limitini 30 gün öngören İsveç sistemidir. Üst sınır ise, 4 ve 5 ay (Finlandiya ve İsveç), 1 yıl (Almanya ve Fransa) ve 2 yıl (Yunanistan ve İspanya) olarak tesbit edildiği görülmektedir.

Aşağı yukarı bütün Üye Devletler, Mevzuatlarında, iştirak hallerini teşvik ve teşebbüsü genel hükümler içinde düzenlemişlerdir. Sadece İsveç, hazırlık hareketlerini cezalandıran bir sisteme sahiptir.

Yer itibarıyla yetki meselesine gelince, Üye Devletlerin çoğunluğu çerçeve kararın 9'uncu maddesinde yer alan kurallara uygun davranmaktadır. Sözgelimi İtalyan Ceza Kanunu, bir İtalyan vatandaşının yabancı ülkede suç işlemiş olması durumunda, İtalyan Hukuku'nun en az 3 yıldan aşağı hapis cezasını öngörmesi halinde, yargılanıp, cezalandırılacağı ve İtalyan Mahkemelerinin yetkili olduğu öngörülmektedir.

Hürriyeti bağlayıcı ceza için, 3 yıldan daha az bir ceza öngörülen suçlar için, Adalet Bakanlığı'nın talebi veya mağdurun şikayeti üzerine İtalyan Mahkemeleri'nin yetkili olduğu belirtilmektedir.

İsveç ve Finlandiya, Çerçeve Kararın 9'uncu maddesinde yer alan bu kararlara kendi hukukunun uymadığı, ve aynı şekilde İspanyol Mevzuatı'nda da bu hususu düzenleyen hükümlerin bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Alman Ceza Kanunu'nun 3 ve devamı maddeleri, Çerçeve Kararın 9'uncu maddesindeki halleri kapsadığı, bunun yanında Ceza Kanunu'nun 6'ıncı maddesinin 7'inci paragrafı içine girmeyen suçlar bakımından yer itibarıyla yetki kurallarını öngörmektedir.

İngiliz Hukuku'nda ise genel olarak yetki kuralları bu gibi suçlarda da uygulanabileceği belirtilmiştir.

Tüzel kişilerin cezai sorumluluğuna baktığımızda, Avusturya bu konuda Mevzuatında değişiklik yapacağını bildirmiş, İrlanda Mevzuatı'nda ise bu hususun henüz yürürlüğe girmediği, İspanya'da ise tüzel kişilerin sorumluluğu açısından metin değişikliği yapılacağı açıklanmıştır. Buna karşılık, Finlandiya, Fransa, Almanya, İrlanda ve İsveç'in de içinde bulunduğu 6 Üye Devlet, hükmi şahısların cezai sorumluluğunu öngören kurallara mevzuatlarında yer vermiştir.

İtalyan Ceza Hukuku, tüzel kişilerin cezai sorumluluğunu dolandırıcılık, rüşvet ve paralarda sahtekarlık gibi suçlar için öngörülmektedir. Bunun dışındaki hallerde hükmi şahısların herhangi bir cezai sorumluluğu bulunmamaktadır.

Hükmi şahıslara verilecek ceza olarak Finlandiya, Fransa, Almanya, İrlanda, İtalya, Hollanda, İsveç ve İngiltere'nin içinde bulunduğu 8 Üye Devlet, idari veya cezai para cezaları, bazı hallerde de tüzel kişinin feshi veya ticaret yapmaktan men'i gibi idari müeyyidelere de yer vermektedir.

Fransız Hukuku aynı zamanda para cezaları, bunun yanında da bir takım tedbirlerin uygulanmasını öngörmektedir. Sözelimi 5 aya kadar tüzel kişiye kayyum tayini ya da müsadere tedbiri uygulanabilecektir.

Alman Hukuku'nda ise, idari yaptırımların yanında ticari yaptırımlara da yer verildiği görülmektedir. İtalyan Ceza Hukuku'nda da para cezası yanında diğer tedbirlere de yer verildiği, söz gelimi elde edilmiş olan yararın kamu yararına dönüştürülmesini örnek verebiliriz.

Hollanda Hukuku ise, 454.545 Euro'ya kadar yükselebilen bir para cezası öngörmektedir. Bunun yanında elde edilen haksız menfaatin de müsadere sözkonusu olmaktadır. İsveç Hukuku ise, 3 Milyon Kron'a kadar yükselen bir para cezasını vermeyi tercih etmiştir. Bu miktar, aşağı yukarı 319.829 Euro tutmaktadır.

Değişik Üye Devletlerin yürürlükte bulunan hukukları değerlendirildiğinde, 2 üye ülkenin henüz iç hukuklarında Çerçeve Kararın öngördüğü tüm tedbirleri almadığı tesbit edilmektedir. İspanyol Ceza Hukuku, ödeme vasıtalarının tahrifi

hakkında herhangi bir müeyyide öngörmemektedir. Keza, İsveç Ceza Hukuku, çalınmış veya hukuka aykırı bir şekilde elde edilmiş, sahte ya da tahrif edilmiş, ödeme vasıtalarının kullanılması halinde herhangi bir yaptırım öngörmemektedir.

Finlandiya, Fransa, Almanya, İrlanda, İtalya, Hollanda ve İngiltere'nin içinde bulunduğu 7 Üye Ülke, Çerçeve Kararın 2'inci maddesinde yer alan hususları kapsayan bir mevzuata sahiptir. Bu ülkeler arasında yalnızca Finlandiya ve Fransa yeni bir kanun hazırlamak üzere çalışmalar yapmaktadır. Çerçeve Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan hususlar, 8 Üye Devlet tarafından (Finlandiya, Fransa, Almanya, İrlanda, İtalya, Hollanda, İspanya ve İngiltere) Ceza Hukukları içine sokulmuştur. İsveç Ceza Hukuku, Çerçeve Kararın 3'üncü maddesiyle ilgili bir hükmü öngörmemiştir. Çerçeve Kararının 4'üncü maddesi açısından ise, Üye Devletlerin çoğunluğu gerekli değişiklikleri Mevzuatlarında yapmışlardır. Yalnızca İsveç ve Hollanda bu konuda sessiz kalmışlardır. Bununla beraber, Hollanda da yeni bir değişiklik yapma hazırlıkları içinde olduğu söylenmektedir. Çerçeve Kanunu'nun 5'inci maddesinde geçen hususlar için, bütün Üye Devletler Komisyonu'nun kararını mevzuatlarına geçirmiştir ve Çerçeve Kararın 2, 3 ve 4'üncü maddesinde yer alan haller üye ülkelerin Mevzuatlarında yer almıştır.

Üye Devletler genelde yürürlükte bulunan Ceza Kanunlarının, 5'inci maddede yer alan hususları kapsadığını ve Fransız Mevzuatında da özellikle bu halleri öngören bir maddenin de yer aldığı bilinmektedir.

Çerçeve Kararın 6'ncı maddesinde yer alan ceza yaptırımları ile ilgili hüküm, aşağı yukarı tüm Üye Devletler tarafından yerine getirilmiştir.

Diğer yandan, Üye Devletlerin çoğunluğu, çerçeve kararda yer alan suçların faillerinin iadesi konusunda gerekli hükümlere yer vermektedir. Bununla beraber, bazı Üye Devletlerin hukuk sistemlerinde, hafif suçlara öngörülen cezaların hafif olması sebebiyle iade mümkün olmamaktadır. Bu tercih, yaptırımların orantılılığı prensibi açısından değerlendirilmesi gerekir.

Çerçeve Kararı'nın 7 ve 8'inci maddeleri, bu hükümler açısından baktığımızda, 7 Üye Devlet ki bunların içinde (Fransa, Hollanda, İrlanda, Almanya, Finlandiya, İsveç, İngiltere) gibi ülkeler tüzel kişilerin ceza sorumluluğunu 2 ve 4'üncü maddelerde yer alan suçlar açısından öngörmüşlerdir.

Bu ülkelerde tüzel kişilerin yöneticilerinin veya denetleyicilerinin yapmış olduğu hatalardan dolayı sorumlu tutulabileceği bilinmektedir. 6 Devlet'in yürürlükte bulunan Ceza Mevzuatı'nda, idari veya cezai para cezalarının tüzel kişilere uygulanması mümkündür. Bu konuda Hollanda'da yapılan değişiklik ile yeni bir düzenleme yürürlüğe girmiştir. İspanya Hukuku'nda da bu konuya uygunluk sağlayacak bir değişiklik yoluna gidilmektedir. 7'inci madde açısından baktığımızda, birçok Üye Devlet, halihazırdaki kanunlarını Çerçeve Kararın öngördüğü zorunlulukları karşıladığını belirtmektedir.

Ceza Hukuku vasıtası ile suç teşkil eden fiillerin önlenmesi doğru bir yoldur, ancak yeterli bir yol değildir. Bugün belli suçlara imkan vermemek için, suç mağdurlarının da bir takım kişisel tedbirler alması zorunludur. Nasıl ki, evinizin kapısını açık bıraktığınız zaman yabancı birinin eve girmesi ve hırsızlık yapması sözkonusu olabileceği gibi, banka kartları ve kredi kartlarının da kullanılması sırasında belli önlemlerin alınması gerekir. Bu önlemleri ikiye ayırabiliriz. Birinci gurup, kredi kartı veren veya kredi kartını kullanan işyeri açısından alınacak önlemlerdir. Bunlar hakkında bugünkü toplantıda gerekli açıklamalar yapılmıştır. İkinci gurup ise, kredi kartı kullananlar açısındandır. Kredi kartını veren mali kuruluşlar, bir takım normları uygularlar. Sözgelimi annenizin "kızlık" soyismi gibi ve bunu söylediğiniz takdirde, hesabınızdan bilgi alabilirsiniz. Telefonla aranılarak, bankanızdan arandığınızı söyleyip, bankadaki bilgilerinizin tazelenip tazelenmediğini test etmek için size ait bilgilerin sorulması halinde, buna cevap verilmemesi gerekir.

Yine birileri sizi telefonla arayıp, bir ödül ya da benzeri birşey kazandığınızı söyleyerek, kredi kartı numaranız, banka hesap numaranız gibi kişisel bilgilerinizi talep ettiğiniz vakit buna cevap vermemek gerekir. Seyahat sırasında kredi kartı sliplerinizin otel odalarında bırakılmaması gerekir. Bilindiği gibi bu slipleri toplayıp, satan çıkar amaçlı bir suç örgütü vardır. Çıkar amaçlı suç örgütü, belli miktara ulaşan bu slipleri dünya çapında pazarlamakta ve bu sliplerden elde edilen bilgiler ile uluslararası alış-veriş yapabilmektedir. Bununla da ilgili olarak, otellere, araba kiralama şirketlerine, ulusal veya uluslararası e-commerce ile yapılan alış,verişlerinizde kredi kartınızın bilgilerinizi vermemeye özen göstermek gerekir.

Aksi halde hepimiz bu suçların mağduru olabilecek durumdayız. Tabii bu tedbirleri de almak, suçun mağduru olmamızı %100 önleyecek değildir.